

Collegebesluit

Onderwerp: Ouderbijdrage Jeugdwet Haarlem in 2015

BBV nr: 2015/25208

1. Inleiding

Aanleiding

In de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ouderbijdrage. De Jeugdwet stelt dat voor jeugdhulp een ouderbijdrage is verschuldigd wanneer een kind buiten het eigen gezin wordt verzorgd en opgevoed, of als het kind voor een dagdeel buitenshuis verblijft. Hierop maakt de wet enkele uitzonderingen, onder andere voor adoptieouders en bijstandsgerechtigden. De argumentatie om ouderbijdragen te heffen is dat ouders kosten besparen doordat het kind een deel van de dag of een etmaal niet thuis verblijft. Sinds 1 januari 2015 voert het Centraal Administratie Kantoor (CAK) voor gemeenten de vaststelling en de inning van ouderbijdragen uit. De opbrengsten van de inning van de ouderbijdrage gaan naar de gemeente die verantwoordelijk is voor het treffen van een voorziening voor de jongere.

Probleemstelling

Een geautomatiseerd systeem voor de informatie-uitwisseling tussen jeugdhulpaanbieders, de gemeente en het CAK, die voor het heffen van de ouderbijdrage benodigd is, zal waarschijnlijk pas eind 2015/begin 2016 beschikbaar zijn. Maatregelen die de benodigde informatie-uitwisseling in de tussentijd mogelijk maken brengen kosten met zich mee, die hoger zijn dan de inkomsten uit de ouderbijdragen. Daarnaast levert een tussentijdse oplossing een aantal uitvoeringsproblemen op met betrekking tot privacy, betrouwbaarheid van gegevens en gelijke behandeling.

2. Besluitpunten college

1. Ondanks de verplichting in de wet besluit het college geen maatregelen te nemen ten behoeve van informatie-uitwisseling met het Centraal Administratie Kantoor (CAK) en met jeugdhulpaanbieders, die benodigd is voor het innen van ouderbijdragen in het kader van de Jeugdwet in het jaar 2015.
2. Het college besluit de inning van de ouderbijdrage door het CAK stop te zetten voor jeugdigen waarbij de zorg vóór 2015 is gestart op grond van de Wet op de Jeugdzorg en die doorloopt in 2015.
3. Het besluit heeft geen budgettaire consequenties, aangezien de opbrengsten voor de ouderbijdrage en de kosten van inning daarvan niet in de begroting 2015 zijn opgenomen.
4. Het college zendt dit besluit ter informatie aan de commissie Samenleving.
5. De betrokkenen bij dit besluit worden geïnformeerd.

3. Beoogd resultaat

Beperking van de administratieve lasten en praktische uitvoeringsproblemen bij de gemeente en bij jeugdhulpaanbieders door in het overgangsjaar 2015 geen informatie uit te wisselen met het CAK ten behoeve van het innen van ouderbijdragen.

4. Argumenten

De administratieve kosten voor het innen van de ouderbijdrage zijn groter dan de baten
Doordat tot eind 2015/begin 2016 geen geautomatiseerd systeem voor informatie-uitwisseling beschikbaar is zou de gemeente maatregelen moeten treffen om handmatige informatie-uitwisseling met het CAK mogelijk te maken.

Een eerste inschatting van de opbrengst van de ouderbijdragen komt uit op een bedrag van € 25.000,-. De verwachting is dat bij het voeren van een adequate administratie t.b.v. de ouderbijdragen alleen al bij de gemeente de kosten hoger zullen uitvallen dan € 25.000,-. Nog afgezien van de kosten bij jeugdhulpaanbieders. Daarmee zijn de kosten voor het uitvoeren van de ouderbijdrage aanmerkelijk hoger dan de baten. De inkomsten uit de ouderbijdrage zijn niet begroot in het budget voor Zorg voor Jeugd in 2015.

Beperken van administratieve kosten voor jeugdhulpaanbieders

De gemeenteraad van Haarlem heeft met het aannemen van de motie “Vermindering administratieve lastendruk” (d.d. 30-10-2014) de ambitie uitgesproken om bureaucratie en administratieve lasten in het Sociaal Domein zoveel mogelijk te beperken. Door in het overgangsjaar 2015 geen ouderbijdrage te innen, worden administratieve lasten bij zorgaanbieders en de gemeente aanmerkelijk beperkt.

Voorkomen van onbeveiligde uitwisseling van privacygevoelige informatie

Aangezien het om privacygevoelige informatie gaat (o.a. BSN en zorgverbruik) is een handmatige en onbeveiligde informatie-uitwisseling niet gewenst. Het beveiligen van deze informatie-uitwisseling zou nog meer administratieve handelingen vereisen die de kosten nog verder zouden opdrijven.

Risico op fouten in een handmatige en niet-geautomatiseerde administratie

Bij een handmatige en niet-geautomatiseerde administratie ten behoeve van de inning van ouderbijdragen bestaat een wezenlijk risico op fouten in de informatie-uitwisseling tussen jeugdhulpaanbieders, gemeente en het CAK. Dit risico bestaat onder andere door de complexiteit van de informatie die uitgewisseld moet worden, zoals wijzigingen in het aantal verblijfsdagen (vooral bij flexibele trajecten), het bepalen van de ouderbijdrageplichtige en het vaststellen van uitzonderingen.

Gelijkheidsbeginsel

Voor jeugdigen die reeds vóór 2015 zorg ontvingen, een indicatie of verwijzing hadden op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten of Zorgverzekeringswet is sowieso geen ouderbijdrage verschuldigd op basis van het overgangsrecht. Dit overgangsrecht geldt gedurende de looptijd van de verwijzing of indicatie, maar eindigt in ieder geval op 31 december 2015. Door in 2015 geen ouderbijdrage te innen, worden alle ouders van jeugdigen die zorg met verblijf ontvangen op gelijke wijze behandeld.

Voor jeugdigen waarvoor de zorg met verblijf vóór 2015 gestart is op basis van de Wet op de Jeugdzorg en die in 2015 wordt voortgezet, is het CAK reeds gestart met de inning van de ouderbijdragen (o.b.v. gegevens van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen). Op basis van het gelijkheidsbeginsel is het niet rechtvaardig om voor deze groep de ouderbijdrage voort te zetten wanneer de gemeente ervoor kiest geen maatregelen te treffen voor het innen van ouderbijdragen voor andere groepen. Daarom kiest het college ervoor de inning door het CAK voor deze groep stop te zetten.

Landelijke politieke discussie

Landelijk wordt op dit moment in de politiek, bij gemeenten en bij jeugdhulpaanbieders een uitgebreide discussie gevoerd over de wenselijkheid en kosteneffectiviteit van de ouderbijdrage.

Staatssecretaris Van Rijn (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) heeft een onderzoek naar de kosteneffectiviteit en de hardheidsclausule van de ouderbijdrage toegezegd.

Vele gemeenten hebben, ondanks de wettelijke verplichting, bezwaar tegen de praktische uitwerking van de ouderbijdrage in de Jeugdwet. Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft twijfels geuit over de uitvoerbaarheid van de ouderbijdrage. De gemeente Zandvoort heeft te kennen gegeven dat ook zij in 2015 geen maatregelen zullen treffen voor informatie-uitwisseling met het CAK t.b.v. de ouderbijdrage.

Alle jeugdbranches en landelijke verenigingen van zorgaanbieders (waaronder Geestelijke Gezondheidszorg Nederland, Gehandicaptenzorg Nederland en Jeugdzorg Nederland) hebben gezamenlijk een brief geschreven aan de Tweede Kamer waarin zij zich fel uitspreken tegen de ouderbijdrage.

Argumenten in de landelijke (politieke) discussie:

- De ouderbijdrage vormt een drempel voor jeugdhulp en leidt ertoe dat kinderen uit minder welvarende gezinnen met problemen zich minder snel zullen laten behandelen.
- Ouders zijn bij verblijf van jeugdigen in het kader van de zorgverzekeringswet (somatische zorg) geen bijdrage verschuldigd. Het zou daarom onrechtvaardig zijn (ongelijke behandeling) bij andere vormen van zorg wel een ouderbijdrage te vragen.
- De informatie-uitwisseling, die benodigd is voor het vaststellen en aanpassen van ouderbijdragen, levert een kostbare en disproportionele administratieve last op voor jeugdhulpaanbieders en gemeenten.

5. Risico's en kanttekeningen

Onduidelijkheid over beleidsruimte van gemeenten m.b.t. de inning van ouderbijdragen

Volgens de Jeugdwet is de gemeente verplicht de benodigde informatie aan te leveren bij het CAK, zodat het CAK de ouderbijdrage kan vaststellen en innen. Het is op dit moment niet duidelijk wat de juridische consequenties zijn van het niet aanleveren van gegevens aan het CAK. Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten kan hier nog geen duidelijkheid over verschaffen.

6. Uitvoering en communicatie

Het college zendt aan Staatssecretaris Van Rijn (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) een brief waarin dit collegebesluit wordt gecommuniceerd en toegelicht.

Aan het Centraal Administratie Kantoor wordt opdracht gegeven de inning van de ouderbijdragen stop te zetten voor jeugdigen waarbij de zorg vóór 2015 is gestart en die doorloopt in 2015.

De jeugdhulpaanbieders en het Centrum voor Jeugd en Gezin worden geïnformeerd over dit collegebesluit en worden gevraagd dit besluit te communiceren met ouderbijdrageplichtigen in Haarlem.

Het besluit wordt gepubliceerd in de stadskrant en op de website van de gemeente Haarlem.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester